

**UCHWAŁA NR XII/107/2019
RADY MIEJSKIEJ W ŻŁOTYM STOKU**

z dnia 13 grudnia 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 dla Gminy Żłoty Stok.**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.), **Rada Miejska w Żłotym Stoku uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok dla Gminy Żłoty Stok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Żłotego Stoku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 r.

Przewodnicząca Rady

Elżbieta Ruszkowska

Załącznik do Uchwały Nr XII/107/2019
Rady Miejskiej w Złotym Stoku z dnia 13 grudnia 2019 r.
w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na 2020 rok dla Gminy Złoty Stok.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2020 ROK DLA GMINY ŻŁOTY STOK.

ROZDZIAŁ I Postanowienia ogólne

Niniejszy dokument zawiera plan działań w zakresie profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów wynikających z nadmiernego spożycia alkoholu i jest zgodny z założeniami:

- 1) Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.);
- 2) Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, (Dz.U. z 2016 r. poz. - 1492);
- 3) Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1492).

Kierunki działania określone w Programie zgodne są ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Złoty Stok na lata 2018 – 2025.

Ileokroć w programie jest mowa o:

1. ustawie - należy przez to rozumieć ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.),
2. GKRPA - należy przez to rozumieć Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Złoty Stok,
3. Gminie - należy przez to rozumieć gminę Złoty Stok.

ROZDZIAŁ II Diagnoza problemów uzależnień w gminie Złoty Stok

W planowaniu i powadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest dokładne rozpoznanie skali problemów na terenie gminy.

Program opracowano na podstawie materiałów i opracowań pochodzących z Urzędu Miejskiego, GKRPA, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz przeprowadzonej w 2019 r. przez firmę zewnętrzną „Diagnozie problemów społecznych w Gminie Złoty Stok”. Opinie mieszkańców na temat problemów społecznych, a szczególnie zjawisk związanych ze spożyciem alkoholu uzyskane zostały w drodze badań ankietowych

przeprowadzonych w gminie wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska.

W badaniu wzięło udział 268 osób, w tym:

- 1) **100 dorosłych mieszkańców** losowo dobranych, otrzymane wyniki można podsumować stwierdzeniem, że większość badanych mieszkańców pije alkohol okazjonalnie, a niepokojące zjawiska wśród dorosłych mieszkańców Gminy Złoty Stok wymagające interwencji i działań profilaktycznych to:
 - a) wykonywanie obowiązków zawodowych pod wpływem alkoholu-22% badanych wskazało, że zna osobę, której to się zdarza;
 - b) spożywanie alkoholu przez kobiety w ciąży czego na terenie swojej miejscowości świadkiem było 24% respondentów;
 - c) możliwość kupna alkoholu przez osoby niepełnoletnie - to zdanie 54% badanych mieszkańców;
 - d) zagrożenie narkomania, 42% mieszkańców gminy zadeklarowało, że zna kogoś, kto spożywa narkotyki;
 - e) stosowanie przemocy, 27% badanych zadeklarowało, iż doświadczyło przemocy, a 38% ankietowanych było świadkiem przemocy;
 - f) zagrożenie wykluczeniem społecznym najbardziej osób bezrobotnych, niepełnosprawnych i osób starszych,
- 2) **146 uczniów szkoły podstawowej**, w kwestiach zagrożeń i sięgania po używki odpowiedziało:
 - a) 17% badanych uczniów zadeklarowało, że piło alkohol (w domu – 36%, u koleżanki/kolegi – 44%, na terenie szkoły i podczas wycieczek szkolnych – 0%, w innym miejscu – 32% i tu odnotowano: podczas imprez rodzinnych (np. wesel), na stadionie, na wsi, nad jeziorem;
 - b) udzielone odpowiedzi wskazują na to, iż 1% badanych zażywało narkotyki, a zdaniem 3% uczniów narkotyki są łatwo dostępne w miejscu zamieszkania;
 - c) duża część uczniów, a dokładnie 85% wskazała na znajomość marihuany, 73% – kokainy, 37% – LSD, 66% – amfetaminy;
 - d) wyniki pokazują, iż 13% ankietowanych paliło papierosy, a zdaniem 45% papierosy są łatwo dostępne w miejscu ich zamieszkania;
 - e) 66% ankietowanych uczniów zaobserwowało bądź zetknęło się z przemocą i cyberprzemocą;
- 3) **22 sprzedawców napojów alkoholowych** wśród których większość stanowiły kobiety,
 - a) według 32% badanych sprzedawców osoby niepełnoletnie proszą o alkohol: kilka razy w tygodniu;
 - b) 63% badanych wypowiadając się na temat tego, czy przestrzega prawa w zakresie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zadeklarowała, że tak.

Dane dotyczące wydawania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych: 51 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w tym:

- 1) 26 zezwoleń do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa,
- 2) 12 zezwoleń powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) 13 zezwoleń powyżej 18% zawartości alkoholu.

Na 1 grudnia 2019 r. na terenie miasta i gminy posiadamy 12 placówek handlowych i 13 placówek gastronomicznych. W 2019 r. wydano 14 zezwoleń, w tym 9 na piwo, 2 na wino i 3 na wódkę oraz 9 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Przeprowadzone diagnoza i badanie wskazują na istnienie wśród mieszkańców Gminy problemów uzależnień. W celu zminimalizowania i zapobiegania problemom związanym z nadużywaniem alkoholu lub narkotyków należy wdrażać i realizować cele oraz zadania zawarte w Programie.

Program dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych w Gminie Złoty Stok i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym, jest kontynuacją oraz rozwinięciem działań prowadzonych na terenie naszej gminy od kilku lat.

Realizowanie tych działań wymaga zaangażowania wielu środowisk i grup społecznych oraz konsekwencji w długofalowych działaniach i wprowadzania nowatorskich rozwiązań szczególnie w odniesieniu do pracy z dziećmi i młodzieżą.

Efekty takiej pracy nie są spektakularne ale na pewno drobnymi krokami podnoszą świadomość społeczeństwa oraz promują właściwe postawy młodych ludzi w perspektywie ich dorosłego życia

ROZDZIAŁ III

Cele i zadania programu w 2020 r.

Podstawowe cele programu:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.
2. Zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Zadania Programu.

1. **Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu** poprzez:
 - 1) kontynuację działalności Punktu Konsultacyjnego jako miejsca pierwszego kontaktu dla osób i rodzin z problemami uzależnień,
 - 2) prowadzenie konsultacji i udzielanie pomocy terapeutycznej przez specjalistów: terapeutę uzależnień, psychologa, kuratora, członka grupy samopomocowej,
 - 3) motywowanie i kierowanie na leczenie,
 - 4) wsparcie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu.
2. **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie** w szczególności przez:

- 1) udzielanie wsparcia i informacji o możliwościach pomocy oraz leczenia odwykowego w sprawach związanych z problemem alkoholowym i narkomania,
 - 2) stosowanie interwencji prawno-administracyjnej wobec osób nadużywających alkoholu:
 - a) prowadzenie rozmów interwencyjnych przez członków GKRPA,
 - b) podejmowanie czynności przez GKRPA zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
 - c) opłacanie kosztów powołania biegłych sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - d) kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Zabkowicach Śląskich o zastosowanie leczenia odwykowego,
 - 3) pomoc dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym:
 - a) wspieranie i finansowanie prowadzenia zajęć i programów profilaktyczno-terapeutycznych dla dzieci,
 - b) doposażenie świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w niezbędny sprzęt i materiały do prowadzenia zajęć,
 - c) możliwość dofinansowania wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci,
 - 4) finansowanie szkoleń z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy, szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą ze środowisk z problemami uzależnień.
- 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży przez:**
- 1) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
 - 2) prowadzenie w placówkach oświatowych na terenie Gminy zajęć programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem dostosowania tych programów do aktualnie pojawiających się problemów,
 - 3) preferowanie programów profilaktycznych rozwijających aktywność i inicjatywę własną tak uczniów jak i nauczycieli,
 - 4) rozszerzenie zakresu programów profilaktycznych w szkołach z uwzględnieniem rodziców,
 - 5) współorganizowanie i finansowanie różnego rodzaju konkursów plastycznych, teatryków szkolnych oraz realizacja profesjonalnych spektakli teatralnych, koncertów o tematyce związanej z profilaktyką uzależnień wśród dzieci i młodzieży,
 - 6) szybkie i konsekwentne reagowanie na wszelkie zgłaszane nieprawidłowości dotyczące sprzedaży alkoholu, szczególnie nieletnim,

- 7) promowanie zdrowego stylu życia i wspieranie inicjatyw środowiskowych w zakresie promocji zdrowego stylu życia,
 - 8) dofinansowanie imprez sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych i festynów dla dzieci, młodzieży oraz mieszkańców Gminy, mających odniesienie profilaktyczne.
4. **Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów uzależnień** w szczególności przez:
- 1) wsparcie finansowe przedsięwzięć z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy, realizowanych przez instytucje i organizacje pozarządowe,
 - 2) wspieranie inicjatyw przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu,
 - 3) promocja imprez bezalkoholowych,
 - 4) współpraca z Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej.
5. **Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego** w szczególności przez:
- 1) kontrole punktów sprzedaży alkoholu,
 - 2) prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych,
 - 3) prowadzenie badań związanych z diagnozą zachowań problemowych.
6. **Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.**

ROZDZIAŁ IV

Zasady realizacji Programu i środki finansowe.

1. Program realizuje Gmina Złoty Stok przy pomocy Urzędu Miejskiego w Złotym Stoku.
2. Zadania Programu finansowane są w oparciu o preliminarz wydatków na realizację Programu, zatwierdzony przez Radę Miejską na rok budżetowy, którego Program dotyczy.
3. Środki finansowe na realizację programu pochodzą z następujących źródeł:
 - 1) budżetu Gminy w części wynikającej z realizacji zadań własnych Gminy,
 - 2) opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zgodnie z art. 182 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

W budżecie gminy na rok 2020 zaplanowano na realizację zadań określonych w niniejszym programie kwotę 120.600 zł.

ROZDZIAŁ V

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakresie lecznictwa odwykowego:
 - 1) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
 - 2) wezwanie na rozmowę interwencyjno-motywacyjną osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu przesłanek zawartych w art. 24 ustawy,
 - 3) skierowanie w/w osoby na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
 - 4) przygotowanie dokumentacji związanej wnioskowaniem o zastosowanie leczenia odwykowego,
 - 5) złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy.
2. Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych stanowiących zadania własne gmin, w oparciu o ustawę oraz o niniejszy Program.
3. Opiniowanie:
 - 1) projektów Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Złoty Stok oraz projektów uchwał dotyczących limitu punktów sprzedaży oraz usytuowania na terenie Gminy Złoty Stok punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
 - 2) wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.
4. Udział w kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.
5. Współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ VI

Zasady wynagradzania członków GKRPA.

1. Zgodnie ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Ustala się w 2020 r. wynagrodzenie za pracę w komisji:
 - 1) członkom komisji za udział w posiedzeniach komisji w pełnym składzie i zespołów w wysokości 165 zł brutto za jedno posiedzenie;
 - 2) przewodniczącemu komisji w formie ryczałtu w wysokości 365 zł brutto miesięcznie.

3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 wypłaca się w oparciu o listę obecności.
4. Za wyjazdy związane z wykonywaniem zadań członka GKRPA przysługuje zwrot kosztów przejazdu na zasadach jak za podróże służbowe na terenie kraju.
5. Inne prace członków komisji wymagające większego nakładu czasu pracy będą zlecane i płatne na podstawie odrębnej umowy.

ROZDZIAŁ VII

Spodziewane efekty realizacji programu.

1. Uświadomienie zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania alkoholu i używania środków odurzających.
2. Wzrost liczby młodych osób zaangażowanych w propagowanie trzeźwości.
3. Wzrost inicjatyw społeczności lokalnej podejmowanych na rzecz zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, propagowanie samopomocy.
4. Realizacja zadań programu w przypadku pojawienia się nowych potrzeb może być poddana modyfikacji.

Uzasadnienie

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok dla Gminy Złoty Stok, stanowi podstawę do praktycznej realizacji zadań ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.).

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art.4¹ ust. 1 oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii w art. 10 wyraźnie formułują, że wskazane zadania należą do zadań własnych gminy. Mając na uwadze przepisy powołanych ustaw, Rada Miejska corocznie uchwała gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, który zawiera równocześnie realizację zadań własnych gminy z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Gmina podejmuje środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii, a przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję.